

فصل	پرورش، تعلیم و تربیت کودکان و نوجوانان از ۳ تا ۷ سالگی	اول
-----	---	-----

- کودک تا ۳ سالگی در حقیقت شبه انسان یا شبیه انسان است _____ ۳۲
- بعد از ۳ سالگی در حقیقت با کودک یا بچه‌ی انسان سروکار دارید _____ ۳۲
- **بازی، خواندن و نوشتن** _____ ۳۲
- کودک از ۳ سالگی تا ۷ سالگی از طریق بازی است که همه‌چیز را می‌آموزد _____ ۳۲
- اگر پدر و مادر برای فرستادن فرزندشان به مدرسه اصرار بیش از حد کنند _____ ۳۳
- **دو حالت و مرحله در دوران ۳ تا ۷ سالگی کودک** _____ ۳۳
- ۱۷- مرحله «آغاز‌گری» و «ابتکار» _____ ۳۳
- ۲۷- مرحله‌ی «سازندگی» و «خلاقیت» _____ ۳۳
- **گناه و تقصیر در زندگی کودک** _____ ۳۵
- گناه و تقصیر و شرم و خجالت _____ ۳۵
- فرزندان ما هر ۶ ماه و سپس هر ۹ ماه یک بار به سمت عدم تعادل می‌روند _____ ۳۵
- ۳ سالگی، ۵ سالگی و ۶/۵ سالگی دوران خوب کودک است _____ ۳۶
- ۳/۵، ۴/۵، ۵/۵ و ۷ سالگی دوران بد فرزند ماست _____ ۳۶
- **دوران ۳ تا ۳/۵ سالگی کودک** _____ ۳۶
- کودک بسیار پرانرژی و کنجکاو و مایل است که برنامه او پُرپُر باشد _____ ۳۶
- کودک آمادگی پیدا می‌کند که مسئولیت برخی از کارها را قبول کند _____ ۳۷
- کودک مایل به پرسیدن است _____ ۳۷
- کودک مایل است محیط خانواده را طوری تغییر دهد که از نوعی آرامش برخوردار است _____ ۳۸
- کودکان سخن را به روشنی قبل بیان نمی‌کنند و به صورت بچه‌گانه‌ای حرف می‌زنند _____ ۳۸
- **دوران ۳ سال و ۶ ماهگی کودک** _____ ۳۹
- فرزند ما تعادل خودش را از دست می‌دهد و ناسازگاری را آغاز می‌کند _____ ۳۹
- کودک به راه‌های مختلفی شما را به آزمایش می‌کشد _____ ۳۹

وقتی که به جمعی وارد می‌شوند، سلام کردن را فراموش می‌کنند _____ ۴۰

در این دوران است که تخیل بد و منفی او را یک لحظه رها نمی‌کند _____ ۴۰

۴۰ **■ دوران ۴ سالگی کودک** _____

کودک نزدیک ۴ سالگی دوباره حال خوب گذشته را پیدا می‌کند _____ ۴۰

کودک در این دوران است که مایل است نقش‌هایی را انتخاب کند _____ ۴۰

کودک فرصتی پیدا می‌کند که مهارت‌های خودش را افزایش دهد _____ ۴۱

کودک از مرحله اعتیاد به پدر و مادر بیرون می‌آید _____ ۴۱

ترجیح بچه‌ها در ۴ سالگی به بودن با همبازی‌هایشان است _____ ۴۲

در این ایام نوعی «مقایسه» و «مسابقه» و «رقابت» آغاز می‌شود _____ ۴۲

بازی‌ها در این دوران باید بدون برد و باخت باشد _____ ۴۲

در این دوران «برد و باخت» را باید کاملاً نادیده گرفت و کنار گذاشت _____ ۴۳

کودکان در این زمان بازی‌ها را بدون رعایت همه‌ی قوانین انجام می‌دهند _____ ۴۳

کودک در این زمان «آزادی و امنیت» را انتظار دارد _____ ۴۴

کودک در ۴ سالگی آمادگی برای «محدودیت» و «کنترل» پیدا می‌کند _____ ۴۴

۴۵ **■ دوران ۴ سال و ۶ ماهگی کودک** _____

کودک برخلاف گذشته آرامش ندارد و کمی شلوغ و پرهیاهو است _____ ۴۵

کودک زبان به حرف زشت و بد و ناسزا باز می‌کند _____ ۴۵

خنده‌های او بسیار نابجا و بعضی از اوقات در مسیر تمسخر دیگران است _____ ۴۵

در این دوران حالت «لجبازی» و «یکدنگی» او را کاملاً می‌توان دید _____ ۴۵

کودک برخی از اوقات به «خودزنی» و یا «دگرزنی» می‌پردازد _____ ۴۵

معمولاً خودش را از دیگران جدا می‌کند _____ ۴۶

۴۶ **■ دوران ۵ سالگی کودک** _____

۵ سالگی کودک بهترین ایام زندگی کودک است _____ ۴۶

در ۵ سالگی «تولد اجتماعی کودک» (Social birth) صورت می‌گیرد _____ ۴۶

تولد سلولی، تولد زیستی، تولد روانی کودک _____ ۴۶

به کودک باید آموخت کاری را که می‌تواند باید انجام دهد، اما ... _____ ۴۶

فرزند ما در این دوران آماده «همکاری» و «یاری» است _____ ۴۷

- ۴۷ _____ زبانی شیرین و کلامی مهربان و خوب دارد
- ۴۸ _____ همیشه می‌خواهد کاری انجام دهد و راهنمای کسی باشد
- ۴۸ _____ کوشش می‌کند که در زمینه‌های مختلف بیاموزد
- ۴۸ _____ از خودش خوشش می‌آید و احساس خوبی نسبت به خودش دارد
- ۴۸ _____ به آرایش و لباس خودش اهمیت می‌دهد
- ۴۸ _____ فرصت مناسب برای آموختن آداب ارتباط با دیگران، آداب خوردن غذا و ...
- ۴۹ _____ معمولاً از «اعتماد» و «اطمینان» به خودش و دیگران برخوردار است
- ۴۹ _____ «مسئولیت» را در زندگی تا حد زیادی می‌پذیرد
- ۴۹ _____ برای اولین بار دیگران را «شریک و سهیم» می‌دانند
- ۴۹ _____ «شریک و سهیم کردن» دیگران در متعلقات کودک نباید انجام شود**
- ۵۰ _____ خواهر و برادر را مانند گذشته به عنوان خطری متوجه خودش نمی‌بیند
- ۵۰ _____ برای اولین بار موضوع اسباب‌بازی را به همبازی می‌رساند و ...
- ۵۱ _____ به خاطر مرتب و منظم بودن، نظم و ترتیب را می‌توانیم به او بیاموزیم
- ۵۱ _____ ● «پیروی کردن» و «رهبری» در کودک ۵ ساله**
- ۵۲ _____ ■ دوران ۵ سال و ۶ ماهگی کودک**
- ۵۲ _____ در این دوران زندگی برای کودک سخت و مشکل می‌شود
- ۵۲ _____ در این دوران ایام «انزوا» یا «گوشه‌گیری» را دوباره تجربه می‌کند
- ۵۲ _____ برخلاف گذشته آن‌قدرها به دور پدر و مادر نمی‌چرخد
- ۵۳ _____ به دلیل شک و نگرانی از اشتباه و شکست، انتخاب برای او مشکل است
- ۵۳ _____ انتقاد را اصلاً نمی‌فهمد و نمی‌پذیرد
- ۵۳ _____ حتماً باید در بازی‌ها برنده شود
- ۵۴ _____ برخی اوقات پسر به دلایلی و دختر به علل دیگری با مادر رفتار بدی دارد
- ۵۴ _____ میلی به «تخریب» و «شکستن» و «برهم زدن» دارد
- ۵۵ _____ ■ دوران ۶ سال و ۶ ماهگی کودک**
- ۵۵ _____ کودک با فعالیت‌های مفید و سازنده، خود را از احساس‌های بد دور می‌کند
- ۵۵ _____ تمایل بسیاری به همکاری دارد
- ۵۶ _____ در این دوران ورزش نقش بسیار مهمی دارد

- ۵۶ کودک آمادگی پیدا می‌کند که به جای همبازی به دنبال دوست برود _____
- ۵۶ از اعتیاد و عادت به پدر و مادر دور و وارد مرحله‌ی وابستگی می‌شوند _____
- ۵۶ **برخوردی واقع‌بینانه با «شکست» و «باخت» _____**
- ۵۷ بازی با هم‌جنسان خودشان را ترجیح می‌دهند _____
- ۵۷ در این سن و سال است که علاقه‌ی فراوانی به موسیقی پیدا می‌کند _____
- ۵۸ **■ دوران ۷ سالگی کودک _____**
- ۵۸ غالباً خودش را «جدا» و «تنها» از دیگران می‌بیند _____
- ۵۸ این زمان است که در زندگی بیشتر حالت تماشاچی را پیدا می‌کند _____
- ۵۸ خطر توجه بیش از حد به تلویزیون و بازی‌های کامپیوتری _____
- ۵۹ میل او به جمع کردن و نگه داشتن برخی از چیزها افزایش پیدا می‌کند _____
- ۵۹ ممکن است اهل کارهای دستی باشد _____
- ۵۹ خودش را غالباً متفاوت از دیگران و بیشتر اوقات برتر می‌بیند _____
- ۶۰ تصویر و تصویری دارد که خواستنی و دوست داشتنی نیست _____
- ۶۰ در ارتباط با محیط و محیط آموزشی آن‌قدرها راضی نیست _____
- ۶۰ فرض او بر این است که بزرگسال‌ها او را فریب می‌دهند _____
- ۶۱ احتمالاً خطی بر روی اتومبیلی می‌کشد، چیزی را می‌شکند و ... _____
- ۶۱ مایل است دیگران را امتحان کند که چه اندازه او را دوست دارند _____

فصل	بازی، اسباب‌بازی و همبازی در کودکان ۳ تا ۷ سال	دوم
-----	---	-----

- ۶۳ **■ اهمیت بازی کردن کودک _____**
- ۶۳ مسئله بازی و اسباب‌بازی و همبازی نقش مهمی دارد _____
- ۶۳ «توجه و تمرکز» کودک در بازی‌ها کاملاً افزایش پیدا می‌کند _____
- ۶۳ در حداکثر توان فیزیکی خودش حرکت می‌کند _____
- ۶۴ فرصتی برای شناخت بیشتر از خودش _____
- ۶۴ ● رابطه (Relationship)، ارتباط (Communication) _____
- ۶۴ **■ بازی، اسباب‌بازی و همبازی در کودکان _____**

- کودک آمادگی پیدا می‌کند که در بازی مانند گذشته چیزی را خراب نکند ___ ۶۴
- می‌دانیم که همبازی اول کودک، پدر و مادر و خواهران و برادران هستند ___ ۶۴
- زمانی که بین بچه‌ها اختلافی پیدا می‌شود، چه کاری باید کرد؟ ___ ۶۶
- اگر فرزند شما به یکی از اسباب‌بازی‌هایش توجه و علاقه‌ای دارد، باید ___ ۶۶
- بچه‌ها از ۴ سالگی در بازی‌های خودشان ابتکارات جالبی را به کار می‌برند ___ ۶۷
- آزاد گذاشتن فرزند تا ۷ سالگی برای انجام هر بازی خیالی و ذهنی ___ ۶۸
- کودکان با پوشیدن لباس‌هایی، خودشان را به صورت دیگری درمی‌آورند ___ ۶۸
- نکته‌ای برای خریدن وسایلی که بوی «جنگ و جدال» می‌دهد ___ ۶۹
- استفاده از کارت‌های بازی ___ ۷۰
- وقتی که بچه‌ها به خاطر تولدی، هدایایی دریافت می‌کنند ___ ۷۰
- بچه‌هایی که به خاطر دوستی، نام یکدیگر را بر روی هم می‌گذارند ___ ۷۱
- دوست خوب را به هر هزینه و قیمتی برای فرزندانمان بخریم و نگه داریم ___ ۷۱

فصل	جنبه‌ی احساسی، عاطفی، هیجانی و جنسی در کودکان	سوم
-----	--	-----

- جنبه احساسی، عاطفی، هیجانی (Feeling and Emotion) ___ ۷۲
- جنبه‌ی جنسی (Sexual) ___ ۷۲
- کودک حدود ۲۰ ماهگی متوجه خواهد شد که او پسر یا دختر است ___ ۷۲
- تفاوت چندانی تا حدود ۵ سالگی میان پسر و دختر از نظر ویژگی‌های جنسی و یا هورمون‌ها وجود ندارد ___ ۷۲
- کودک ۳ ساله تصویر نسبتاً روشنی از جنسیت خود پیدا می‌کند ___ ۷۳
- لمس و تماس کودک با بدن خودش ___ ۷۴
- کودک از حدود ۳ سالگی متوجه می‌شود که تماس با برخی از قسمت‌های بدن خود، لذتی را موجب می‌شود ___ ۷۴
- پدر و مادر وقتی که کودک را درگیر و مشغول تماس با بدن خود می‌بینند باید... ___ ۷۵
- اگر پدر و مادر کودکی که در حال تماس با بدن خود می‌باشد را تنبیه کنند ___ ۷۵

۷۶ **■ کنجکاوی کودک برای دیدن بدن خود و دیگران** _____

کودک حدود ۳/۵ سالگی مایل است تا بدن دیگران را ببیند _____ ۷۶
در حالی که پسر یا دختر انتظار دیدن بدن پدر و مادر را دارند، پدر و مادر
بهتر است تا... _____ ۷۶

۷۷ **● دیدن بدن یکدیگر توسط کودکان آسیب چندانی ندارد ولی....** _____

بهتر است فرزند ما از ۲ و ۲/۵ سالگی به بعد، همیشه پوششی داشته باشد _____ ۷۸
حدود ۴ سالگی بچه‌ها توجهی به بدن دیگران دارند _____ ۷۸
کودک ۴ ساله مایل نیست که کسی به حمام او وارد شود _____ ۷۸
بچه‌های ۵ ساله کمتر به موضوع دیدن بدن دیگران توجه می‌کنند _____ ۷۹
کنجکاوی بچه‌ها حدود ۶ سالگی برای دیدن بدن پدر و مادر افزایش
پیدا می‌کند _____ ۷۹
حدود ۷ سالگی تمایلات جنسی کاهش پیدا می‌کند _____ ۸۰

۸۰ **■ کنجکاوی کودک درباره چگونگی متولد شدن بچه** _____

● کنجکاوی کودک درباره‌ی این که: بچه چگونه به وجود می‌آید؟ _____ ۸۰
کودک حدود ۴ سالگی قبول می‌کند که ما خواهر و برادر را از جایی خریدیم
و یا آوردیم _____ ۸۰
کودک در ۶ سالگی دوباره به موضوع بچه علاقه پیدا می‌کند _____ ۸۱
کودک حدود ۷ سالگی بچه‌دار شدن انسان را واقع‌بینانه‌تر می‌بیند _____ ۸۱

۸۳ **■ ارتباط کودکان با افراد بزرگتر از خودشان و نتایج آن** _____

رشد سالم احساسی و عاطفی و جنسی کودک از مسیر خودش منحرف
و متوقف می‌شود _____ ۸۳
زمینه‌هایی را فراهم می‌کند که انحرافات اخلاقی را موجب شود _____ ۸۳
شرایطی برای بیماری‌های جنسی و روانی فراهم می‌کند _____ ۸۳
خشم، احساس اضطراب شدید، از پیامدهای این ارتباطات است _____ ۸۴
هیچ پدری و مادری نباید بین ۳ تا ۷ سالگی ماجرای بودن فرزندش را با
بچه‌ها و یا افراد بزرگسال براساس اصول کلی استوار کند _____ ۸۴
برای کودک ۳ ساله، کوچک یا بزرگ بودن انسان‌ها، اهمیت پیدا می‌کند _____ ۸۵

- ۸۵ _____ برای کودک ۳ ساله، ضعیف و قوی بودن اهمیت پیدا می‌کند
برخی اوقات بچه‌ها مایل هستند که بین
- ۸۶ _____ پدر و مادر فاصله‌ای را به وجود بیاورند
حدود ۳/۵ سالگی بچه‌ها جنگی را با پدر و مادر
- ۸۷ _____ به خاطر داشتن رابطه‌ی آنها با هم، پیدا می‌کنند
- ۸۸ **نزدیک شدن و رفتار کودک نسبت به پدر و مادر از جنس مخالف** _____
بیشتر بچه‌ها حدود ۴ تا ۶ سالگی گرایش به سمت والدین از جنس مخالف
- ۸۸ _____ پیدا می‌کنند
- ۹۰ **عقده اختگی در برخی از مردان به دلیل آسیب‌های کودکی** _____
کودکان در زمینه نزدیک شدن به پدر و مادر از جنس مخالف، با احساس
- ۹۱ _____ خوب همراه نیستند
- ۹۲ **همانند سازی کودکان با پدر و مادر (Identification)** _____
- ۹۲ **پدر و مادر اگر پسری در خانه دارند، باید نکات زیر را رعایت کنند** _____
مادر باید در خانه لباس پوشیده‌ای داشته باشد _____
- ۹۲ _____ مادر وقتی که فرزندش را در آغوش می‌بوسد، مدت آن را کوتاه کند _____
سن ۴ تا ۶ و ۷ سالگی بسیار خطرناک است اگر بچه‌ها کنار پدر و مادر
- ۹۲ _____ بخوابند
- ۹۳ _____ پدر در یک چنین شرایطی باید کاملاً خودش را به پسرش نزدیک کند _____
- ۹۴ **پدر و مادر در خصوص فرزند دختر باید نکات زیر را رعایت کنند** _____
- ۹۵ _____ دو اتفاق در مراحل بحرانی کودک بین ۴ تا ۶ و ۷ سالگی _____
- ۹۸ **عقده‌ی اُدیپ و عقده‌ی الکترا و آسیب‌های مربوط به آن** _____
از نظر تمایلات و رفتار جنسی حالاتی نامناسب می‌توانند داشته باشند _____
- ۹۹ _____ گرفتاری‌های جنسی می‌تواند آن‌ها را به عنوان یک معتاد جنسی در بیاورد _____
- ۱۰۰ _____ این افراد علاقمند به کسانی می‌شوند که از آنها بسیار بزرگتر هستند _____
- ۱۰۰ **گرایش‌های همجنس‌گرایی (Homosexuality)** _____
- ۱۰۱ **اختلالات شخصیت (Personality disorder)** _____
- ۱۰۲ **هویت جنسی (Sexual Identity)** _____

- مقصود از هویت جنسی این است که فرد آنچه را که هست، می‌پذیرد _____ ۱۰۲
- **نقش جنسی (Sexual Role)** _____ ۱۰۳
- تا ۱۲-۱۳ سالگی امتیازی و تفاوتی میان پسران و دختران قائل نباشیم _____ ۱۰۴
- **کودکان ما از حدود ۳ سالگی برای تجربه جنس مخالف دست به کارهایی می‌زنند که عبارتند از:** _____ ۱۰۵
- بازی‌های آن‌ها را مایل هستند که انجام بدهند و داشته باشند _____ ۱۰۵
- اگر فرزند من و شما حدود ۲ یا ۳ و ۴ سالگی بیان کرد که: من دوست ندارم که پسر باشم یا نمی‌خواهم دختر باشم _____ ۱۰۵
- **فرزند من و شما در جهت انتخاب خود بین سه مرحله، یکی را برمی‌گزیند** _____ ۱۰۷
- **همکاری (Cooperation)** _____ ۱۰۷
- **رقابت و مسابقه (Competition)** _____ ۱۰۷
- **جنگ و ستیز (Conflict)** _____ ۱۰۷
- با مردم، بر مردم، بی‌مردم _____ ۱۰۷

- کودک هم‌چنان تا ۷ سالگی با حس، هوش و تخیل خودش زندگی می‌کند _____ ۱۰۹
- **مرحله‌ی پیش از عقل در کودک (Preoperational Stage)** _____ ۱۰۹
- کودک هم‌چنان با واقعیت ارتباطی ندارد و با تخیل، جهان را تصور و تجسم می‌کند _____ ۱۰۹
- **خودبینی و خودمداری در کودک** _____ ۱۱۱
- **تقلید، تکرار و الگو و مدل قرار دادن کودک برای فهمیدن** _____ ۱۱۳
- **خودآموزی در کودکان ۳ تا ۷ ساله** _____ ۱۱۴
- بیشتر آگاهی‌های کودک از طریق خودش هست تا این‌که از دیگران بیاموزد _____ ۱۱۴
- کودک از طریق «کوشش و خطا» و یا «آموزش و خطا» می‌خواهد جهان را تجربه کند _____ ۱۱۴
- **آموزش به کودک را به دو صورت می‌توان انجام داد** _____ ۱۱۵

- **یکی به صورت «فرمان» و دیگری به صورت «قربان»** _____ ۱۱۵
- نوازش و محبت، اصل و اساس آموختن در این ایام است _____ ۱۱۵
- میل به مطالعه، میل به دانستن و فهمیدن، موضوعی است که بین ۳ تا ۷ سالگی می‌تواند در وجود فرزند ما کاشته شود _____ ۱۱۶
- کودک تا ۳ سالگی کار ضبط را انجام می‌دهد ولی بعد از آن «انتخاب و اختیار» می‌کند _____ ۱۱۷
- کودک بین ۴-۵ سالگی حتی تا ۶ سالگی مطالب را حفظ می‌کند _____ ۱۱۸
- پرسش‌های کودک از ۵-۶ سالگی به بعد به مراتب دقیق‌تر است _____ ۱۱۸
- کودک به بچه‌های هم‌سن و هم‌جنس خودش توجهی پیدا می‌کند _____ ۱۱۹
- **عادت کردن کودک به پدر و مادر در ۶-۷ سالگی به بعد** _____ ۱۱۹
- کودک از ۳ سالگی متوجه می‌شود که فرد غمگین و یا خوشحال است _____ ۱۲۰
- راه‌های رشد و نمو کودک باید از طریق دادن وسایل و ابزار فراوان در اختیار او باشد _____ ۱۲۱

فصل	تجربه‌های تازه و جالب در زندگی کودک	پنجم
-----	--	------

- سفر رفتن آن هم با توضیح _____ ۱۲۲
- رفتن به مزرعه یا باغ و تماشای آن _____ ۱۲۲
- بردن به باغ وحش آن هم با وقت کافی _____ ۱۲۲
- هیچ کودکی نیست که از سن ۴ سالگی به بعد علاقمند رفتن به کتابخانه و کتابفروشی نباشد _____ ۱۲۲
- بازی در جنگل، کنار دریا و یا کوهستان _____ ۱۲۲
- از ۵ سالگی به بعد بچه‌ها را باید به مسابقات ورزشی برد _____ ۱۲۳
- کودک بعد از ۳-۴ سالگی برای این که چگونه بازی کند، احتیاج به آموزش ندارد _____ ۱۲۳
- کودک در این دوران مایل است که نقش‌های مختلف را ایفاء کند _____ ۱۲۴
- کمک بسیار مهم در این ایام بدون تردید کتاب خواهد بود _____ ۱۲۴

نقش موسیقی، اعم از شنیدن و یا عضو ارکستری بودن _____ ۱۲۴

۱۲۵ نقش تلویزیون و بازی‌های الکترونیکی در زندگی کودک _____

در همه زمینه‌های زندگی، مرحله «ارزیابی»، «قضاوت» و «تصمیم‌گیری»

را تا آن جایی که ممکن است باید به عهده کودکان بگذاریم _____ ۱۲۶

ما باید همیشه با مهر تأیید و تصویب، به دنبال عزیزان و فرزندانمان بدویم _____ ۱۲۶

اگر فرزند ما ۴ یا ۵ ساله است، با کندن عکس‌ها و یا مطالبی از مجلات

به او فرصت بدهیم که حتی برای خودش کتابی داشته باشد _____ ۱۲۶

به فرزندمان باید فرصت بدهیم که با دوستان خودش تلفنی صحبت کند _____ ۱۲۷

عکس‌های آلبوم‌ها را آورد، درباره افرادی که در آنجا هستند، توضیحاتی داد _____ ۱۲۷

۱۲۷ بردن فرزند نزد پزشک _____

فرزندتان را به این‌که دوستانش را به خانه بیاورد، تشویق کنید _____ ۱۲۸

ایام ۴-۵ یا ۶ سالگی، کودک مسئله‌ی «شمردن» را کامل یاد می‌گیرد _____ ۱۲۸

بچه‌ها در سن ۴-۵ سالگی متوجه روز و شب و ... خواهند شد _____ ۱۲۸

بچه‌ها در این سن و سال بسیار علاقمندند که درباره‌ی اندازه‌گیری بدانند _____ ۱۲۸

کودکان در این ایام رنگ‌ها را تشخیص می‌دهند _____ ۱۲۸

کودکان با اشکال مثلث، مربع یا مربع مستطیل و دایره آشنا می‌شوند _____ ۱۲۸

حدود ۵ سالگی باید سوادآموزی به کودک آموخته شود _____ ۱۲۹

بردن کودکان به موزه‌ها، به گالری‌ها و ... می‌تواند اهمیت بسیار داشته باشد _____ ۱۲۹

کودک حدود ۴ و ۵ سالگی سئوالات کلی دارد، مانند: چرا آسمان آبی است؟ _____ ۱۳۰

کودک مایل است که برای دیگران اهمیت و نقشی داشته باشد _____ ۱۳۱

در رابطه با مدرسه بهتر است که او را پشت در و یا در داخل مدرسه ببریم _____ ۱۳۲

کودک در این ایام مایل است تا مطالبی را حفظ کند _____ ۱۳۲

کودک با محدودیت‌های فراوانی از نظر فهم و درک همراه است _____ ۱۳۳

کودک را مثلاً می‌توانیم به مغازه ببریم، از او بخواهیم که به همه‌ی میوه‌ها

دست بزند و ... _____ ۱۳۳

هنگام حمام رفتن او و لباس پوشاندن او می‌توانیم برایش آواز بخوانیم _____ ۱۳۴

بچه‌های را از حدود ۵ سالگی باید با خطراتی که ممکن است آنها را تحدید

- ۱۳۴ _____ کند، از طریق آموزش آشنا کنیم
- ۱۳۵ _____ از بچه‌های خود بخواهیم که تصویر چیزی را بکشند و ...
- ۱۳۶ آموزش زبان و کمک کردن به «فهمیدن»، «شنیدن» و «گفتن» _____**
- ۱۳۶ _____ کودک در حدود ۷ سالگی با ۴۰۰۰ یا ۵۰۰۰ کلمه آشنا خواهد بود
- ۱۳۶ _____ زبان کودک از ۳ سالگی به بعد کامل قابل فهم است
- ۱۳۶ _____ کودک در ۴ سالگی هم‌چنان «واقعیت» را با «خیال» مخلوط می‌کند
- ۱۳۷ _____ کودک از حدود ۴ سالگی از اطراف خودش خبر دارد
- ۱۳۷ _____ کودک از ۵ سالگی به بعد تمایل به نوشتن پیدا می‌کند
- _____ کودک حدود ۵ سالگی جملاتی با شش و یا هفت کلمه را به راحتی می‌تواند بیان کند
- _____ حدود ۵ سالگی کودک با مفهوم «هیچ کس»، «هیچ وقت» یا «همیشه» کاملاً آشنا است
- _____ کودک از ۵ ساله وقتی که مفهوم زمان را در زبان و کلام از جانب ما می‌شنوند، گیج و گرفتار می‌شوند
- از ۵ سالگی به بعد باید لغت «لطفاً» و «متشکرم» یا «ممنون» را به کودک آموخت _____**
- _____ کودک ۴ ساله می‌تواند ده دقیقه در یک گفت‌وگو بنشیند
- ۱۳۹ شکل ظاهری و اعضای بدن کودکان _____**
- _____ شکل ظاهری بچه‌ها تا حدود ۵ سالگی (پسر و دختر) شبیه هم می‌باشد
- _____ رنگ چشم بچه‌های ما تا ۷ سالگی می‌تواند تغییر پیدا کند
- _____ کودک تا ۸ سالگی، ساق پای او قوی و یا حالت هلالی دارد
- _____ ۱۴۰ قد پسران و دختران _____**
- _____ ۱۴۰ تغذیه در کودکان _____**
- _____ کودک تا ۱۱-۱۲ سالگی بهتر است که ۴ یا ۵ نوبت غذا در روز صرف کند
- _____ باید با غذای خوب و خوشمزه‌ی خانه، آن هم به موقع، کودک را کمک کرد تا بتواند غذایی مناسب داشته باشد
- _____ وقتی که از کودکان می‌خواهیم تا غذای منزل را به مدرسه ببرند، احساس

- کودکی و ناچیزی می‌کنند _____ ۱۴۱
- **آداب غذا خوردن** _____ ۱۴۱
- خوردن غذا با همه‌ی اعضای خانواده، یک انتخاب خوب و با ارزش است _____ ۱۴۱
- **سر میز شام و یا ناهار دو اتفاق هرگز نباید بیفتد** _____ ۱۴۲
- کودک ۴ ساله مایل است هنگام چیدن میز به پدر و مادر کمک کند _____ ۱۴۲
- بچه‌ها در ۶ سالگی به بهانه‌هایی از سر میز راهی کارهای دیگری می‌شوند _____ ۱۴۲
- **زمینه‌ی احساسی، عاطفی و هیجانی کودک** _____ ۱۴۳
- از حدود ۵-۶ سالگی کودکان متوجه حالات عزیزان و اطرافیان می‌شوند و به
- آنها پاسخ نشان می‌دهند _____ ۱۴۳
- اصولا کودک حتی تا ۵-۶ سالگی اهمیت زیادی به مطالب کلامی نمی‌دهد _____ ۱۴۳
- کودکان هیچ حال خوب و حتی بدی را بیشتر از ده دقیقه در خودشان نگه
- نمی‌دارند _____ ۱۴۴
- وقتی که بچه‌ای حالت بد و ناراحتی دارد، به او فرصت بدهیم که کمی
- آرام بگیرد _____ ۱۴۴
- کودک از حدود ۴ سالگی توان این را دارد که حس و احساس خودش را
- پنهان کند _____ ۱۴۴
- کودک در این حالت احساساتش را کمی با خودش متفاوت می‌بیند _____ ۱۴۵
- انسان در یک سال اول، با حس و حواس خود زندگی می‌کند _____ ۱۴۵
- در ۱ تا ۷ سالگی، احساسات و عواطف ما تابع حس و هوش و تخیل ما
- می‌باشد _____ ۱۴۶
- **خطراتی که به دلیل عدم رسیدگی و ارتباط والدین، فرزندان را تهدید می‌کند** _____ ۱۴۷
- بچه‌ها بین ۳ تا ۷ سالگی می‌توانند در وجود خودشان را ببینند و جهان حسی
- و احساسی خودشان را از کار بیندازند _____ ۱۴۷
- احتمال دیگر این است که حس و احساس خودشان را سرکوب کنند _____ ۱۴۸
- کودک ممکن است حالات و احساسات خودش را به بیرون منتقل کند و آنچه
- که از آن او هست را، از آن دیگری بداند _____ ۱۴۸
- خطر دیگری که وجود دارد، «جایگزینی» و «جانشینی» است _____ ۱۴۸

- این افراد می‌توانند کسانی باشند که به دنبال کنترل دیگران بروند _____ ۱۴۸
- این افراد می‌توانند دست به گله و شکایت‌های دائمی بزنند _____ ۱۴۹
- شما همیشه با کسانی روبرو می‌شوید که از روزگار و زمان و زمانه گله و شکایت دارند _____ ۱۴۹
- بچه‌ها به حریم و حقوق دیگران تجاوز می‌کنند _____ ۱۴۹
- از توهین به دیگران، تحقیر دیگران، زدن برجسب به دیگران پروایی ندارند _____ ۱۴۹
- **در این ایام بچه‌ها از سه طریق می‌توانند به نوعی خودشان را کنترل کنند _____ ۱۴۹**
- **فضای بازی، سرگرمی و امنیت و آرامش کودک _____ ۱۵۰**
- کودک به هیچ وجه توجهی به وسعت و بزرگی ندارد _____ ۱۵۰
- کودک با این‌که چیزی ارزان یا گران قیمت است، کاری ندارد _____ ۱۵۰
- برخی از پدران و مادران حسرت و افسوس می‌خورند که جای وسیع، اتاق زیادی و ابزار و وسایل گران قیمتی ندارند _____ ۱۵۱
- **شرایط اتاق کودک و محیط اطراف او _____ ۱۵۲**
- **لباس، پوشش و کفش کودکان _____ ۱۵۳**
- برخی اوقات لباس‌های افراد بزرگسال را برای کودکان درست کنیم، بچه‌ها از آن لذت می‌برند _____ ۱۵۴
- **«حسادت»، «رقابت» و «اختلاف» و «جنگ و جدال» میان کودکان _____ ۱۵۵**
- کودکان موجودات «انحصارطلبی» هستند _____ ۱۵۵
- در کودکی ترتیب تولد اهمیت ویژه‌ای دارد _____ ۱۵۶
- وقتی که فاصله‌ی سنی بچه‌ها کم باشد، نوعی از «رقابت» که منجر به «مسابقه» می‌شود، دائما وجود دارد _____ ۱۵۶
- وقتی که فاصله‌ی سنی بچه‌ها از ۳ یا ۴ سالگی می‌گذرد، رابطه، رابطه‌ی فرماندهی و فرمان‌برداری می‌شود _____ ۱۵۶
- **رعایت اصل یکسانی (Sameness) توسط والدین در ارتباط با فرزندان _____ ۱۵۷**
- فرزندان اصل یکسانی و برابری را در ارتباط با خودشان، علاوه بر گفتار ما، باید در رفتار ما نیز ببینند _____ ۱۵۷
- بزرگترین آسیب و ضربه‌ی کودکی می‌تواند از تفاوت و تبعیض به وجود بیاید _____ ۱۵۸

- بچه‌های بزرگتر غالباً شکایتشان این است که بچه‌های کوچکتر مزاحم آنها می‌شوند _____ ۱۵۹
- بچه‌های کوچکتر هم غالباً سخنشان این است که: «او به من زور می‌گه» _____ ۱۶۰
- بیشترین شکایت وقتی است که دوستان بچه‌ها با آنها هستند و به منزل می‌آیند _____ ۱۶۰
- **اگر اختلافی بین فرزندان پیدا شد و یا مسئله‌ای را شاهد بودید، باید...** _____ ۱۶۲
- دادگاهی را که پدر و مادر برای حل اختلاف میان فرزندان خود تشکیل می‌دهند، تأثیرات زیر را بر روی فرزندان خواهد گذاشت _____ ۱۶۳
- بچه‌های بزرگتر معمولاً شیکوهی دیگری دارند و آن این است که: «بچه‌های کوچکتر ادای منو در میارند» و ... _____ ۱۶۴
- بچه‌ها باید بدانند که می‌توانند حرف‌شان را بزنند ولی در خانه کتک‌کاری و برخورد فیزیکی نداریم _____ ۱۶۵
- برخی اوقات بچه‌ها حاضر هستند که آسیب شدیدی ببینند اما به خواهر و برادرشان هم آسیبی بزنند _____ ۱۶۶
- **برخی از حالات کودکی و یا مشکلات کودکان بین ۳ تا ۷ سالگی** _____ ۱۶۷
- بچه‌های حدود ۴/۵ تا ۵/۵ ساله می‌توانند لرزش دست داشته باشند _____ ۱۶۷
- بچه‌های ۶/۵ تا ۷/۵ ساله یک مقدار بیشتر حالت بی‌قراری دارند _____ ۱۶۷
- **خواب کودکان بین ۳ تا ۷ سالگی** _____ ۱۶۸
- کودک ۳ تا ۵ ساله حدود دوازده ساعت می‌خوابد _____ ۱۶۸
- کودکان با خوابیدن مسئله دارند. تقریباً تمایلی به خوابیدن ندارند _____ ۱۶۹
- پدر و مادر تقریباً نزدیک به یک ساعت قبل از وقت خواب مناسب بچه‌ها، باید خانه را آرام کنند _____ ۱۶۹
- کودک ۴ ساله علاقمند است که به تخت‌خواب و رختخواب خودش برود _____ ۱۶۹
- اگر در این سن و سال بچه‌ها به اتاق شما آمدند بهترین کار این است که یکی از شما پدر یا مادر به اتاق خواب بچه برگردید _____ ۱۶۹
- **کابوس دیدن کودکان در خواب** _____ ۱۷۰
- کابوس (Nightmare)، وحشت خواب (Night terror) _____ ۱۷۰

- اگر فرزند ما گرفتار کابوس و یا وحشت خواب شد _____ ۱۷۱
- شب ادراری بچه‌ها برخی از اوقات سبب می‌شود که آن‌ها را بیدار کند _____ ۱۷۱
- در ۶ و ۷ سالگی معمولاً نگرانی بچه‌ها از ارواح و اشباح و حرف‌هایی از این قبیل است _____ ۱۷۲
- برخی از بچه‌ها حدود ۴ تا ۶ سالگی قبل از خوابیدن، بازی‌هایی را درمی‌آورند _____ ۱۷۲

ششم	بازنده آسیب از دوران ۳ تا ۷ سالگی	فصل
در زندگی بزرگسالی انسان‌ها		

- ۱۷۳-بحران هویت و فردیت _____ ۱۷۳
- ۱۷۳-نداشتن خبری واقع‌بینانه از محیط اطراف خود _____ ۱۷۳
- ۱۷۴-از حال و احساس درونی خود بی‌خبر بودن _____ ۱۷۴
- ۱۷۵-درگیر حدس و گمان بودن _____ ۱۷۵
- این افراد ترجیح می‌دهند آدرس را نپرسند، بلکه بروند و آن را پیدا کنند _____ ۱۷۶
- ۱۷۶-مشکل داشتن با نزدیکان و عزیزان خود _____ ۱۷۶
- ۱۷۷-کنترل کردن دیگران _____ ۱۷۷
- این افراد بچه‌های کوچکتر خودشان را بیشتر دوست دارند _____ ۱۷۷
- ۱۷۸-تعصب و تنگ‌نظری _____ ۱۷۸
- این افراد نوعی پیش‌داوری و قضاوت را راجع به دیگران دارند _____ ۱۷۸
- ۱۷۹-جلوه‌گری و نمایش _____ ۱۷۹
- این افراد بین ۳ تا ۷ سالگی از توجه و محبت لازم بهره‌مند نبوده‌اند _____ ۱۷۹
- ۱۷۹-آیا خواستن، توانستن است؟ _____ ۱۷۹
- این خطر و آسیب وجود دارد که ما را از واقعیات دنیا دور کند _____ ۱۸۱
- من مفهوم ذهنی خواستن خودم را با امکانات و توانایی‌های خودم و واقعیات دنیا یکی می‌گیرم _____ ۱۸۱
- این فکر خواستن، توانستن است سبب می‌شود که فرد معتاد هم‌چنان در اعتیادش بماند _____ ۱۸۱

- خواستن، آفریدن است آن زمانی که ما توانایی و امکان این آفرینش را داشته باشیم_ ۱۸۲
- ۱۰۷- داشتن تفکری معجزه‌گرانه (Magical Thinking)** _____ ۱۸۲
- این افراد نگاهی به دنیا دارند که با واقعیت نمی‌خواند _____ ۱۸۲
- یک چنین فردی باور دارد که نیروهایی و پدیده‌هایی در جهان در کارند _____ ۱۸۲
- ۱۱۷- گناه مسموم (Toxic Guilt)** _____ ۱۸۴
- من احساس قدرت و توانایی می‌کنم، در حالی که قدرتی ندارم و توانایی از آن
من نیست _____ ۱۸۴
- من تصور می‌کنم اگر برای خرید کفش به پدر و مادرم فشار بیاورم، اختلافات
آن‌ها را از بین می‌برم _____ ۱۸۴
- گناه مسموم انسان را با این توهم آشنا می‌کند که: _____ ۱۸۴
- این افراد احساس و تصور می‌کنند که از عهده‌ی همه‌ی کارها برمی‌آیند _____ ۱۸۴
- ۱۲۷- از طریق تغییر احساسات و حالات خود، احساسات و حالات دیگران
را عوض کردن** _____ ۱۸۵
- اگر او خوشحال باشد، دیگران خوشحال می‌شوند! _____ ۱۸۵
- فرد نظرش این است که اگر مطالعه کنم، همسرم نیز به مطالعه علاقمند
می‌شود _____ ۱۸۶
- اگر رفتار خوبی داشته باشم، رفتار همسرم را نیز خوب خواهم کرد _____ ۱۸۶
- ۱۳۷- پذیرفتن نقش یا رُل در زندگی** _____ ۱۸۷
- یا می‌خواهد رُل قهرمان را داشته باشد، یا می‌خواهد رُل نجات دهنده را
داشته باشد _____ ۱۸۷
- ۱۴۷- نمایشنامه یا پیش‌نویس زندگی خود را نوشتن** _____ ۱۸۸
- ۱۵۷- داشتن مشکل جهت و هدف در زندگی** _____ ۱۹۰
- این افراد این موضوع را در رشته‌ی تحصیلی و در شغل و کار دارند _____ ۱۹۰
- این افراد در ازدواج و عشق و عاشقی، به سرعت عاشق می‌شوند و ازدواج
می‌کنند _____ ۱۹۰
- برای این افراد، معنی زندگی نیز زیر سؤال می‌رود _____ ۱۹۱

فصل	نکات مربوط به بردن فرزندان به محیط‌های آموزشی	هفتم
-----	--	------

- ۱۹۳ _____ مسیر زندگی کودکان در طول تاریخ
- ۱۹۳ _____ مسیر زندگی کودکان در دنیای امروز
- در دنیای امروز رشد و تکامل کودک هرگز در کنار پدر یا مادر ماندن، تحقق پیدا نخواهد کرد
- ۱۹۳ _____
- ۱۹۴ _____ **برای بچه‌ها مناسب است که از حدود ۲ سالگی وارد مهد کودک شوند**
- بسیاری از ما به دلیل برخوردهای اولیه در مهد کودک، کودکستان و دبستان از آموختن بیزار شده‌ایم
- ۱۹۴ _____
- ۱۹۵ _____ **چند نکته هنگام بردن عزیزانمان به محیط‌های آموزشی**
- باید مطمئن باشیم که کودک ما مرحله «اضطراب» و یا «اضطراب جدایی» را پشت سر گذاشته است
- ۱۹۵ _____
- ۱۹۵ _____ **بازی قایم باشک**
- مهم است که فرزند ما از نظر «روانی و اجتماعی» رشد کرده باشد
- ۱۹۶ _____
- ۱۹۶ _____ فرزند ما باید «همکاری» و «بازی» و «توافق» را آموخته باشد
- کودک باید با مفهوم رابطه (Relationship) و ارتباط (Communication) آشنایی داشته باشد
- ۱۹۷ _____
- ۱۹۷ _____ کودک باید با مفهوم این‌که کارها در «زمان» صورت می‌گیرد، آشنا باشد
- فرزندان ما باید با لذت و رضایت و شور و شوق به محیط آموزشی رفته و از آن بیاموزند
- ۱۹۸ _____
- خیلی از اوقات پس از بردن فرزندان به محیط آموزشی، بهتر است که در آن محیط و اطراف کمی بمانید**
- ۱۹۹ _____
- ۲۰۰ _____ اگر فرزند بازی درآورد که نمی‌خواهم به محیط آموزشی بروم و یا...
- ۲۰۱ _____ کودک با شنیدن مکرر قصد آرامش خودش را دارد
- بهتر است که ما وقتی که ایام مدرسه هست و یا حتی نیست، به همراه فرزند**
- ۲۰۲ _____ **به محیط آموزشی برویم و ...**

- متأسفانه بچه‌های دیگری که از رفتن پدر و مادر احساس خوشحالی نمی‌کنند
و گریه می‌کنند، می‌تواند فرزند ما را وحشت‌زده کند _____ ۲۰۲
- اگر فرزندان را به محیط آموزشی بردید و دید که بچه‌ها و گریه‌ی آن‌ها به
نوعی فرزند شما را اذیت می‌کند ... _____ ۲۰۳
- چنین توصیه‌ای برای مهدکودک گفته شده، اما نه برای کودکان و نه برای
دبستان مفید نیست _____ ۲۰۳
- مسائل و مشکلات کودکان در مهدکودک _____ ۲۰۴**
- آموزش لازم برای رفتن به دستشویی (Toilet Training) نداشته باشند _____ ۲۰۴
- موضوع غذا خوردن _____ ۲۰۴
- مسئله‌ی خوابیدن _____ ۲۰۵
- وجود بچه‌های دیگر و فاصله‌ی سنی آن‌ها اهمیت ویژه‌ای دارد _____ ۲۰۵
- اسباب‌بازی نقش بسیار مهمی دارد _____ ۲۰۶
- بسیاری از اوقات محیط آموزشی با محیط خانه بسیار تفاوت دارد _____ ۲۰۶
- بهتر است که مدرسه یا محیطی را انتخاب کنیم که شباهت بیشتری به محیط
خانه دارد _____ ۲۰۶**
- ترتیب، نظم، هماهنگی و هارمونی در محیط‌های آموزشی _____ ۲۰۷
- کنترل خود (Self control) و انضباط خود (Self discipline) _____ ۲۰۷**
- «زبان و تکلم» و «محویره» و «گفت‌وگو» نقش بسیار مهمی دارد _____ ۲۰۸
- این محیط‌ها معمولاً به بچه‌ها فرصت می‌دهند که بازی‌های فردی و یا انفرادی
نیز داشته باشند _____ ۲۰۹
- فعالیت‌های فیزیکی، نقاشی و فعالیت‌های هنری اهمیت ویژه‌ای دارد _____ ۲۰۹
- نقش کودکان در رشد و تکامل کودک _____ ۲۱۰**
- بینش، نگرش و حتی منش فرزندان ما در ۴ تا ۶ سالگی، بیش از هر سن
دیگری شکل و فرم می‌گیرد _____ ۲۱۱
- معمولاً معلمین در کودکان‌ها دو نقش «فرماندهان» و یا «مهربانان» را
بازی می‌کنند _____ ۲۱۲
- «تولد اجتماعی» در کودکان صورت می‌گیرد _____ ۲۱۳

- کودک متوجه می‌شود که هر پدیده‌ای اجزایی دارد که باید نقش و وظیفه و مسئولیت خودشان را ایفاء کنند _____ ۲۱۴
- تقلید، تکرار، اعتراض، انکار، پیروی و رهبری در کودک _____ ۲۱۵
- آیا کودک آمادگی لازم را برای ورود به دبستان دارد؟ _____ ۲۱۵
- توصیه‌هایی برای آمادگی فرزندان برای ورود به کودکستان و دبستان _____ ۲۱۶**
- فرزند ما باید بتواند لباسش را به راحتی در بیاورد و بپوشد _____ ۲۱۶
- فرزند آماده باشد به راحتی غذایش را با دیگران بخورد _____ ۲۱۶
- نظافت و رفتن به دستشویی _____ ۲۱۶**
- توانایی کودک برای رنگ‌آمیزی _____ ۲۱۶
- بچه‌ها باید بتوانند نقاشی را به صورت کامل بکشند _____ ۲۱۷
- کودک باید بتواند با دیگران توپ بازی کند _____ ۲۱۷
- فرزند باید بتواند رابطه خوبی با دیگران برقرار کند _____ ۲۱۸
- کودک باید بتواند به راحتی بازیگر و تماشاکننده هم باشد _____ ۲۱۸
- این‌که فرزند ما با بچه‌های هم‌سن و سال خودش بازی کند، اهمیت دارد _____ ۲۱۹**
- آیا کودک کوشش می‌کند که به رأی دیگران و یا به رأی اکثریت توجهی داشته باشد؟ _____ ۲۱۹
- «همکاری»، «مساعدت» و «کمک و یاری» _____ ۲۲۰**
- پیروی کردن از قواعد و قوانین و یا کسی که نقش رهبری را دارد _____ ۲۲۰
- گفت‌وگو و مشاجره و مخالفت دائمی _____ ۲۲۱**
- بسیاری از بچه‌ها همیشه تقصیر و گناه را به گردن دیگران می‌اندازند _____ ۲۲۱
- شکایت از دیگران _____ ۲۲۲**
- جاسوسی و خبرچینی _____ ۲۲۲**
- نپذیرفتن پیامد کار خود و یا تنبیهی که برای آنها مقرر شده است _____ ۲۲۲
- رعایت نظم و ترتیب و نوبت دیگران _____ ۲۲۳**
- داشتن توجه و تمرکز _____ ۲۲۳**
- انجام کارها، وظایف و تکالیف در تنهایی و سکوت و آرامش _____ ۲۲۳**
- کودک باید بتواند پرسش خود را به درستی، بدون گله و شکایت مطرح کند _____ ۲۲۴

- ۲۲۴ حفظ وسایل و ابزار خود، مواظبت از وسایل مدرسه _____
- ۲۲۴ تقلید، تکرار، حق انتخاب و اختیار، مخالف، ابتکار و خلاقیت _____
- ۲۲۵ آیا فرزند ما اصولاً خوشحال و راحت و راضی است؟ _____
- ۲۲۵ کودک باید توانایی‌های بدنی، چشمی و گوش‌ی لازم را داشته باشد _____
- ۲۲۵ آشنا بودن فرزندمان با حروف «الفبا» _____
- ۲۲۶ کودک توانایی شمردن را داشته باشد _____
- بسیار مهم است بدانیم آمادگی او با هوش او ممکن است ارتباط چندانی نداشته باشد _____
- ۲۲۶ _____
- بهتر است که تا ۱۴ سالگی فکر جهشی خواندن فرزند را از ذهنمان دور کنیم _____
- ۲۲۷ _____
- ۲۲۸ **■ اشاره‌ای به مدارس خصوصی و دولتی** _____
- ۲۲۹ دلایل ترجیح انتخاب مدارس دولتی نسبت به خصوصی _____
- ۲۳۱ مدارس خصوصی (غیردولتی) از دو امتیاز برخوردار هستند _____

فصل	تشویق (Encouragement) و تنبیه (Punishment)	هشتم
-----	--	------

- ۲۳۲ حق انتخاب و اختیار و آزادی برای انسان _____
- انسان در برخی از زمینه‌های زندگی مجبور و محکوم و در برخی دیگر از اجبار و اختیار برخوردار است _____
- ۲۳۲ پدر و مادر نباید انتظار داشته باشند که اگر رفتار آنها درست و مناسب باشد، نتیجه‌ی مطلوب به دست آید _____
- ۲۳۳ تشویق و تنبیه فقط احتمال افزایش کار خوب را بیشتر و انجام کار بد را کمتر می‌کند _____
- ۲۳۳ _____
- ۲۳۴ **■ نکات مربوط به تشویق و تنبیه فرزندان** _____
- ۲۳۴ پدری و مادری یعنی آموختن کار یا رفتار خوب، نه بازداشتن کودک از کار بد _____
- ۲۳۵ **● تقویت مثبت و منفی (Positive and Negative reinforcement)** _____

- در تقویت مثبت، ما به مجموعه پدر و مادر و فرزند و رابطه‌ای که وجود دارد،
 ۲۳۵ _____ چیز خوب مثبتی اضافه می‌کنیم
- در تقویت منفی، ما از مجموعه پدر و مادر و فرزند و رابطه‌ای که وجود دارد،
 ۲۳۶ _____ چیز بدی کم می‌کنیم
- تبدیل «تشویق» و «تنبیه» به «تقویت» و «تنبیه» _____ ۲۳۶
- **تنبیه مثبت و منفی (Positive and Negative punishment)** _____ ۲۳۷
- تنبیه مثبت آن زمان است که ما به مجموعه پدر و مادر و فرزند و رابطه‌ای که
 وجود دارد، چیزی بدی را اضافه می‌کنیم _____ ۲۳۷
- در تنبیه منفی ما فرزندمان را از چیزی که او خوب و دوست داشتنی می‌داند،
 محروم می‌کنیم _____ ۲۳۷
- تنبیه منفی در چهارچوب مطالب اساسی مانند غذا و یا فرستادن فرزند به
 اتاقی که تاریک است، نباید صورت بگیرد _____ ۲۳۷
- پدر و مادری که فرزندشان را تهدید می‌کنند که: «تو را از خانه بیرون می‌کنیم»
 و یا «تو را پشت در خواهیم گذاشت» _____ ۲۳۷
- **ظرائف و نکاتی در تقویت مثبت و منفی و تنبیه مثبت و منفی** _____ ۲۳۸
- از آنجا که در تقویت مثبت به مجموعه چیز خوبی اضافه می‌شود، همه چیز به
 بهترین صورت ممکن انجام می‌شود _____ ۲۳۸
- تقویت منفی آن قدرها مورد استفاده قرار نمی‌گیرد _____ ۲۳۸
- در تنبیه مثبت، مجموعه پدر و مادر و فرزند و رابطه بین آنها در همه‌ی
 زمینه‌ها بد و منفی و غلط و ناپسند خواهد بود _____ ۲۳۸
- تنبیه مثبت معمولاً «بدآموزی» به دنبال خودش دارد _____ ۲۳۹
- در تنبیه منفی ابتدا باید از فرزند شیئی را بگیریم یا چیزی را از او دور کنیم _____ ۲۳۹
- در تنبیه منفی میزان مجازات و یا جریمه‌ای که برای فرزند قائل می‌شویم باید
 «به اندازه» باشد _____ ۲۴۰
- یکی از انواع شناخته شده‌ی تنبیه منفی، (Time out) یا فرزند را از کار و یا
 بازی و یا وسیله‌ای که دارد، دور نگه داشتن است** _____ ۲۴۰

در تنبیه منفی هدف این است که ما فرزند را برای کوتاه مدت از چیز جالب

و جاذب دور نگه داریم. _____ ۲۴۰

به فرزندان می‌توانید این حرف را بزنید: «هر زمان که اتاقش را مرتب کرد،

چنین پاداشی را دارد» _____ ۲۴۲

بعد از مدت یک ماه یا دو هفته یا بعد از این که تعداد کتاب‌هایی که خوانده

است، به ۲۰ جلد رسید... _____ ۲۴۳

● **بازداشتن فرزند از کار بد** _____ ۲۴۴

اگر فرزند ما حرف زشتی می‌زند و این حرف زشت را ما در خانه به کار

نمی‌بریم، به او خواهیم گفت که: _____ ۲۴۴

فرزندی که بی‌خودی جیغ می‌زند یا داد و بیداد می‌کند _____ ۲۴۵

● **به کار بردن زبان و کلام در تشویق و بازداشتن از کار بد** _____ ۲۴۵

همیشه برای تشویق باید از کلاممان استفاده کنیم _____ ۲۴۵

همیشه باید فرزندان را مورد تشویق قرار دهیم حتی اگر این تشویق برای

بار هزارم و ده هزارم است _____ ۲۴۵

● **تشویق و نوازش کودک** _____ ۲۴۶

همیشه باید کودک را در آغوش گرفت و نوازش کرد و ارتباط بدنی و فیزیکی

برقرار شود _____ ۲۴۶

● **تنوع تشویق‌ها و پاداش‌ها—پول به عنوان پاداش** _____ ۲۴۶

پاداش بهتر است که متنوع باشد. یعنی فقط به یک پاداش بسنده نکنیم _____ ۲۴۶

دادن پول به بچه‌ها در بسیاری از موارد نه تنها مانعی ندارد، بلکه برای بعضی

شاید بهترین باشد _____ ۲۴۷

قدر پول را دانستن و به موقع و به درستی از آن استفاده کردن _____ ۲۴۷

● **آیا پول دادن به عنوان پاداش، رشوه تلقی می‌شود؟** _____ ۲۴۸

باید به فرزندان بگوییم که: «وقتی که تو چنین کردی، چنین پاداشی خواهی

داشت، نه...» _____ ۲۴۸

● **نکاتی درباره تنبیه فرزندان** _____ ۲۴۹

پیام ما این است: «ما تو را دوست داشته و داریم و خواهیم داشت» _____ ۲۴۹

- ۲۴۹ **تو پسر و دختر خوبی هستی ولی کار غلط یا بدی کردی** _____
- هرگز گفتن این که: «تو پسر و دختر بدی هستی» هیچ مسئله و مشکلی را حل نمی‌کند _____ ۲۴۹
- از حدود ۳ سالگی به بعد ما توان این را داریم که در خانه «قاعده» و «فانونی» بگذاریم _____ ۲۵۰
- **نوعی از پاداش و تشویق به شکل ترسیم جدول** _____ ۲۵۰
- پاداش دادن به شکل ترسیم جدول، تأثیرات بسیاری را به روی فرزند خواهد گذاشت _____ ۲۵۳
- به تأخیر انداختن لذت و پاداش و به استقبال ضرر و خطر رفتن _____ ۲۵۳
- عادات مطلوب را در او تقویت و درونی می‌کند _____ ۲۵۳
- با مفهوم «زمان» و «صبر کردن» و به نوعی «قبل و بعد کارها را دانستن» آشنا می‌شود _____ ۲۵۳
- **نوعی از پاداش و تشویق و تنبیه به شکل شن یا سنگ رنگی یا ...** _____ ۲۵۵
- **اصول و نکات کلیدی و چارچوب‌های تنبیه فرزندان** _____ ۲۵۸
- باید مطمئن باشیم که فرزندمان آمادگی کامل برای فهمیدن اشتباه و اشکالش را دارد _____ ۲۵۸
- به اندازه کافی به فرزند اخطار دادیم و به او این فرصت را دادیم که خودش را تصحیح کند _____ ۲۵۹
- ما می‌توانیم برای فرزند مشخص کنیم که مسئول و مقصر و خطاکار در این زمینه اوست _____ ۲۵۹
- باید مطمئن شویم که قصد کودک انجام کار بد و یا کار زشت و یا آزار دیگری بوده است _____ ۲۵۹
- تنبیه باید بلافاصله باشد و هرگز نمی‌توانیم فرزندمان را به خاطر کار دیروزش تنبیه کنیم** _____ ۲۶۰
- در حضور دیگران بودن، تنها موردی است که به ما اجازه می‌دهد تا تنبیه را به تأخیر بیندازیم** _____ ۲۶۱
- در وقت تنبیه فقط یکی از ما از اول تا آخر کار را به سامان می‌رساند _____ ۲۶۱

- ۲۶۲ روزی که پدری (یا مادری) فرزندش را تنبیه می‌کند بهتر است که... _____
- ۲۶۲ تنبیه بچه‌ها در مقابل یکدیگر به هیچ وجه درست نخواهد بود _____
- ۲۶۳ تنبیه باید فقط در مسیر «محدود کردن» و «محروم کردن» صورت بگیرد _____
- ۲۶۳ تنبیه باید همیشه با آنچه که اتفاق افتاده است، متناسب و اندازه باشد _____
- ۲۶۳ هیچ پدری و مادری نمی‌توانند با عصبانیت، فرزند خودشان را تنبیه کنند _____
- ۲۶۴ فرزند ما باید بداند که بعد از تنبیه در این باره دیگر حرفی زده نخواهد شد _____
- پدر و مادر برای فرزند ۳ ساله یا ۴ ساله و حتی ۶ ساله، دست به توضیح و توجیه می‌زنند که برای او کاملاً بی‌معنی است _____
- ۲۶۶ هرگز نباید بچه‌ها را تهدید کرد _____

	مفاهیم و اصول اخلاقی	
فصل		نهم

- ۲۶۷ «ادب» یا «آداب» (Ethic) _____
- ۲۶۷ ارزش (Value) و (Morality) _____
- ۲۶۸ **■ پنج اصل اخلاقی** _____
- ۲۶۸ ۱- محبت، دوستی و صمیمیت (Love, Friend ship, Intimacy) _____
- ۲۶۸ ۲- عدالت و انصاف (Justice and Fairness) _____
- ۲۶۹ ۳- حقیقت (Reality)، راستگویی و درستکاری _____
- ۲۷۱ ۴- آزادی (Freedom) _____
- آزادی کودک را باید رعایت کرد در غیر این صورت «غم و خشم» و «تحمل» _____
- ۲۷۳ یا «خشونت» اساس زندگی او خواهد بود _____
- ۲۷۳ ۵- حرمت (Respect) _____
- ۲۷۴ **■ امور و اصول اخلاقی در زندگی کودکان** _____
- تا ۴ سالگی فرزندان ما با موضوع‌های اخلاقی یا «خوب و بد دنیا» آن قدرها _____
- ۲۷۴ آشنایی پیدا نمی‌کنند _____
- کودک یک ساله یا حتی ۱۰ ماهه اگر ببیند کودک دیگری یا نوزاد دیگری _____
- ۲۷۵ گریه می‌کند، او هم گریه خواهد کرد _____

- وظیفه پدر و مادر تا ۴ سالگی، مواظبت و مراقبت از فرزندشان برای جلوگیری از تجاوز به حریم و حقوق دیگران است _____ ۲۷۶
- کودک بین ۳ تا ۷ سالگی احساس این‌که من خوب نیستم، بد هستم و دوست‌داشتنی نیستم را در ذهن خودش دارد _____ ۲۷۶
- اگر کودک بین ۳ تا ۷ سالگی با مفهوم «ترس و تنبیه» و «گناه و تقصیر و مجازات» به عنوان تنها راه‌حل مسائل نگاه کند _____ ۲۷۷
- مفاهیم و پایه‌های اخلاقی در کودکان _____ ۲۷۸**
- نظم و ترتیب، انصاف، رعایت قوانین و مقررات _____ ۲۷۸
- رعایت حال دیگران و رعایت اصول آداب و ادب در روابط اجتماعی _____ ۲۷۸
- میل به همکاری برای مساعدت و یاری با هم _____ ۲۷۸
- کمک به دیگران و رعایت حال دیگران _____ ۲۷۸
- از آنها بخواهیم که «وظایف» و «مسئولیت» خودشان را انجام بدهند _____ ۲۷۹
- از آنها بخواهیم که شفقت و محبت را نسبت به بقیه‌ی موجودات و حیوانات داشته باشند _____ ۲۷۹
- به فرزندان کمک کنیم که خودشان را جای دیگری بگذارند _____ ۲۷۹
- آزار و اذیت نرساندن به دیگران _____ ۲۷۹
- ارتباط رشد ادراکی با امور و اصول اخلاقی _____ ۲۸۰**
- «رشد اخلاقی» هیچ‌کس بیشتر از «رشد ادراکی» یا عقلی او نخواهد بود _____ ۲۸۰
- بین ۴ تا ۷ سالگی کودک هنوز وارد مرحله‌ی درک واقعی، عملی و عقلی نشده است _____ ۲۸۰
- چند نکته برای رشد ادراکی و اخلاقی در کودکان _____ ۲۸۱**
- کودک از ۳ سالگی باید مسئولیت برخی از کارها را که مربوط به خود اوست، در زندگی بپذیرد _____ ۲۸۱
- پدر و مادر باید به فرزندشان اجازه دهند که هر اندازه «ناقص» و «آهسته» هر کاری را که می‌تواند، انجام دهد _____ ۲۸۱
- بسیاری از پدرها و مادرها، همه کارها را برای فرزندشان انجام می‌دهند و تصور می‌کنند محبت و دوستی آنها، در انجام همه کارها برای فرزندشان است _____ ۲۸۲

- ۲۸۳ **• پول توجیبی برای کودکان** _____
- ۲۸۳ پاداش با پول توجیبی بسیار متفاوت است _____
- ۲۸۵ نقش پدر بزرگ و مادر بزرگ برای استقرار اخلاق در وجود فرزند _____
- ۲۸۸ **■ عقب‌افتادگی یا عقب‌ماندگی کودک (Retardation)** _____
- ۲۸۹ **■ در خود مانده‌گی یا در خود فرورفتگی (Autism)** _____
- ۲۹۳ **■ کمبود توجه و تمرکز و بیش‌فعالی (ADD, ADHD)** _____
- ۲۹۴ **■ کمبود توجه و تمرکز (ADD) (Attention deficit disorder)** _____
- کمبود توجه و تمرکز همراه با بیش‌فعالی (ADHD)** _____
- ۲۹۴ **(Attention deficit hyperactivity)** _____
- تفاوت بچه‌های پرانرژی و فعال نسبت به بچه‌ای که گرفتار مشکل بیش‌فعالی است _____
- ۲۹۵ _____
- ۲۹۶ **■ عدم توجه و تمرکز کودکان به همراه اضطراب و نگرانی** _____
- ۲۹۷ **■ شیدایی و سرخوشی در کودکان (Manic)** _____
- ۲۹۷ افسردگی همراه با شیدایی و سرخوشی (Manic depression) _____
- ۲۹۷ **■ افسردگی در کودکان بیش‌فعال** _____
- ۲۹۸ **■ علائم کمبود توجه و تمرکز و بیش‌فعالی** _____
- بچه‌هایی که مشکل کمبود توجه و تمرکز و یا فعالیت بیش از حد دارند، معمولاً فراموش می‌کنند _____
- ۲۹۹ _____
- ۳۰۰ این بچه‌ها معمولاً منتظر «نوبت» و «فرصت» نمی‌شوند _____
- ۳۰۱ «بهانه‌گیری» یکی دیگر از گرفتاری‌هایی است که این افراد دارند _____
- ۳۰۲ برخی از اوقات برای مصرف کم انرژی، به دنبال خیال‌پردازی می‌روند _____
- این کودک توانایی ندارد که از هجوم خبر بیرون و یا افکار درونی خودش جلوگیری کند _____
- ۳۰۳ _____
- ۳۰۵ **■ علل و عوامل برهم خوردن تعادل فرزند مبتلا به (ADD) و (ADHD)** _____
- ۳۰۶ **■ علل و عوامل بیماری (ADD) و (ADHD)** _____
- ۳۱۰ **■ شب‌اداری و دستشویی کردن کودکان** _____
- ۳۱۱ شب‌اداری از نوع اول و دوم _____

- ۳۱۱ **دلائل و نوع برخورد و معالجهی مشکل شب ادراری کودکان** _____
- ۳۱۱ _____ علل و عوامل فیزیکی و پزشکی مشکل شب ادراری کودکان
- ۳۱۳ _____ علل و عوامل درونی و اجتماعی مشکل شب ادراری کودکان

فصل	تأثیر جنگ، جدایی و طلاق والدین بر روی فرزندان	دهم
-----	--	-----

- ۳۱۷ _____ جدایی و طلاق (Separation and Divorce)
- _____ جدایی و طلاق حتی به عنوان تنها و آخرین راه حل اتفاق، «اشتباه و شکست»
- _____ و حتی عمل جراحی است
- ۳۱۸ _____ **تأثیر جدایی و طلاق والدین بر روی بچه‌های تا ۳ ساله**
- ۳۱۸ _____ **تأثیر جدایی و طلاق والدین بر روی بچه‌های ۳ تا ۵ ساله**
- ۳۱۹ _____ **تأثیر جدایی و طلاق والدین بر روی بچه‌های ۵ تا ۷ ساله**
- _____ زمانی که پدر و مادر مطمئن شدند و تصمیم نهایی و قطعی خودشان را
- _____ برای جدایی گرفتند
- _____ اگر طلاق پدر و مادر قطعی و نهایی است هرگز به بچه‌ها این امید را ندهند
- _____ که ما دوباره باز خواهیم گشت
- ۳۲۱ _____ **علل و عوامل واکنش بچه‌ها هنگام جنگ و جدایی و طلاق والدین**
- _____ تعداد بچه‌ها، سن بچه‌ها، جنس بچه‌ها
- _____ احساس ویژه بچه‌ها هنگام جدایی و طلاق والدین
- _____ آسیب فرزندان بعد از جدایی و طلاق والدین
- ۳۲۵ _____ پدر و مادری که به خاطر طلاق از خانه دور شده‌اند، باید نکاتی را رعایت کنند